

Klimatologisch maandoverzicht september 2024

1. Algemeen klimatologisch overzicht, september 2024	1
2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, september 2024	4
Overzicht van de maandwaarden sinds 1991	4
Recordwaarden en indeling sinds 1901	4
Evolutie van de dagwaarden	5
Vergelijking met de maandwaarden sinds 1991	6
3. Klimatologisch overzicht voor België, september 2024	8
Geografische verdeling van de temperaturen	8
Geografische verdeling van de neerslag	9
Geografische verdeling van de droogte-index	9
Geografische verdeling van de zonnestraling	10
Geografische spreiding van de bliksemontladingen	10

1. Algemeen klimatologisch overzicht, september 2024

Natte en sombere maand

Nieuw absoluut record voor aantal onweersdagen in ons land

De afgelopen maand registreerden we **18 onweersdagen** in ons land (normaal: 7,5 dagen). Dit is een **nieuw absoluut record** (metingen vanaf 1928). Het vorige record dateerde van 1990 (17 dagen).

Vooraf de **eerste decade** (01-10 september) was **zeer onweertchtig**. Tijdens die 10 dagen registreerden we, net als in 2022, maar liefst **8 onweersdagen** (huidige referentieperiode). **Enkel in 2005 waren er dit nog meer** (9 dagen).

Het was **opnieuw een zeer natte maand in Ukkel**. De meeste neerslag viel in het begin en op het einde van de maand. Tussendoor konden we genieten van een drogere periode. In totaal viel er in **Ukkel 123,8 mm neerslag** (normaal: 65,3 mm). Daarmee was dit de **derde natste septembermaand van de huidige referentieperiode**, net achter 1998 (139,1 mm) en ruim achter het record van 2001 (199,4 mm).

Met deze hoeveelheid was september in **Ukkel al de twaalfde opeenvolgende maand met meer neerslag dan gemiddeld**. Ter herinnering: **het vorige absolute record dateerde al van 1905** (metingen vanaf 1833). Van maart tot en met oktober 1905 registreerden we in Ukkel **8 opeenvolgende maanden met meer neerslag dan gemiddeld**.

Opmerkelijk: 2024 is nog maar **9 maanden** ver en toch viel er in **Ukkel al meer neerslag dan in een gemiddeld volledig jaar: 941,3 mm** tegenover een jaargemiddelde van **837,1 mm**. **Zelfs indien er de komende drie maanden 'slechts' de gemiddelde neerslag valt, zullen we voor 2024 een nieuw absoluut record voor de neerslaghoeveelheid bereiken** (huidig record: 1088,5 mm in 2001) (metingen vanaf 1833).

De hoeveelheid van september viel hier op **18 dagen** (normaal: 14,1 dagen).

Het **grootste dagtotaal** bedroeg in Ukkel **25,4 mm** en werd op de 9de geregistreerd.

In het klimatologisch meetnet van het KMI werd het **grootste dagtotaal op 25 september** gemeten. In **Lacuisine (Florenville)** viel er toen **58,5 mm** neerslag.

In ons land viel de **minste neerslag in de Borinage en het Land van Herve** (ongeveer **115%** van de normale hoeveelheid) terwijl de **meeste neerslag in de Ardennen** (ongeveer **190%** van de normale hoeveelheid) is gevallen.

Iets hogere temperaturen

De afgelopen maand kende **grote temperatuurschommelingen**. Van de 1ste tot en met de 8ste en van de 17de tot en met de 26ste lagen de temperaturen soms ruim boven hun respectievelijke normalen. De rest van de tijd lagen ze er soms ruim onder. Daardoor ligt de **uiteindelijke gemiddelde temperatuur maar net boven de normale waarde: 15,4°C** (normaal: 15,2°C).

De temperaturen varieerden in Ukkel tussen **4,3°C** (29 september) en **31,3°C** (1 september). De **eerste temperatuur is de 3de laagste en de tweede de 4de hoogste, telkens voor de huidige referentieperiode**. In de **volledige reeks** (metingen vanaf 1892) strandt de **eerste temperatuur op de 38ste laagste plaats en de tweede op de 6de hoogste plaats**.

In ons land werd de **laagste minimumtemperatuur** op 29 september in Elsenborn (Bütgenbach) gemeten met **-1,7°C**. De **hoogste maximumtemperatuur** werd op 1 september in Luik-Monsin (Luik) geregistreerd met **33,8°C**.

Sombere maand

De totale zonneshijnduur van de afgelopen maand bedroeg 123u 31min in Ukkel (normaal: 154u 28min).

Voor de 7de keer sinds 1981 konden we hier **geen enkele dag met een heldere hemel** registreren (normaal: 4,7 dagen). De vorige keer dateerde al van 2007.

Windhozen

Op 26 september zorgde een **windhoos lokaal voor veel schade in Zoutleeuw en Geetbets. Vermoedelijk werd de lokale windschade in Beauvechain door een andere windhoos veroorzaakt.**

Opmerking: de normalen van de parameters in de tekst zijn de gemiddelden voor de **periode 1991-2020** (referentieperiode van 30 jaar voor het huidige klimaat). Tenzij anders vermeld, gelden de records voor de periode vanaf **1991**.

2. Klimatologisch overzicht voor Ukkel, september 2024

Overzicht van de maandwaarden sinds 1991

	Eenheid	Waarde	Normaal	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	15.4	15.2	18.8	2023	12.9	2001
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	19.6	19.5	24	2023	16.3	2001
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	11.9	11.3	14.1	2023	9.2	1996
Neerslagtotaal	mm	123.8	65.3	++	199.4	2001	9.2
Neerslagdagen	d	18	14.1		23	2001	6
Onweersdagen in België	d	18	7.5	+++	15	2022	2
Gemiddelde windsnelheid	m/s	3.1	3.1		3.6	2004	2.4
Overheersende windrichting		ZW					
Zonneschijnduur	uu:mm	123:31	154:28		220:01	2003	65:23
Globale zonnestraling	kWh/m ²	77.4	92.8	-	109.8	2018	65.9
Relatieve vochtigheid	%	86	77	+++	86	2001	63
Dampdruk	hPa	15.3	13.1	+	16.8	2023	10.6
Luchtdruk	hPa	1014.5	1016.5		1021.9	1997	1010.3

Normaalwaarden gedefinieerd over de periode 1991–2020 (referentie for het huidig klimaat).
Indeling opgesteld voor de periode 1991–2024.
Recordwaarden van 1991–2023.

Definitie van de indeling sinds 1991.

+++	---	Hoogste/laagste waarde sinds 1991
++	--	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1991
+	-	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1991

Recordwaarden en indeling sinds 1901

	Eenheid	Waarde	Record +	Jaar	Record -	Jaar
Gemiddelde temperatuur	°C	15.4	18.8	2023	10.7	1912
Gemiddelde maximumtemperatuur	°C	19.6	24	2023	14.4	1912
Gemiddelde minimumtemperatuur	°C	11.9	14.1	2023	7.1	1931
Neerslagtotaal	mm	123.8	+	199.4	2001	4.7
Neerslagdagen	d	18		27	1950	2
Zonneschijnduur	uu:mm	123:31		298:44	1959	65:23

Indeling opgesteld voor de periode 1901–2024.
Recordwaarden van 1901–2023.

Definitie van de indeling sinds 1901.

+++	---	Bij de 3 hoogste/laagste waarden sinds 1901
++	--	Bij de 5 hoogste/laagste waarden sinds 1901
+	-	Bij de 10 hoogste/laagste waarden sinds 1901

Evolutie van de dagwaarden

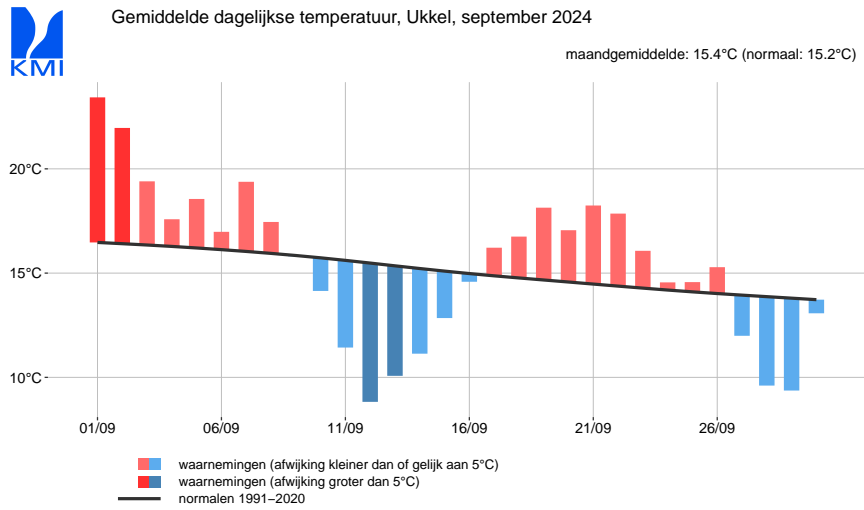

Fig. 1

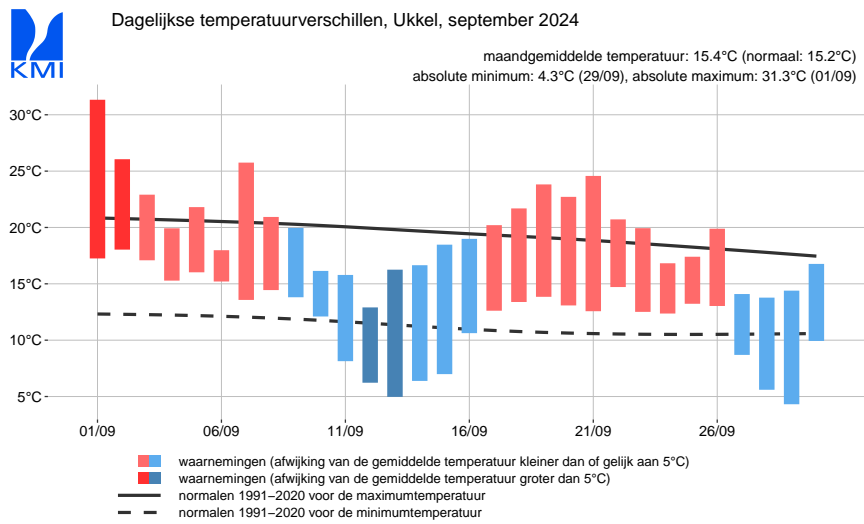

Fig. 2

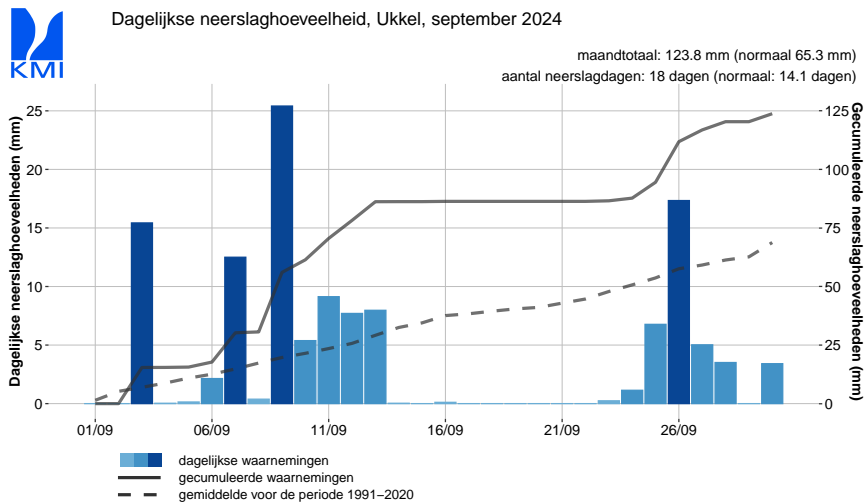

Fig. 3

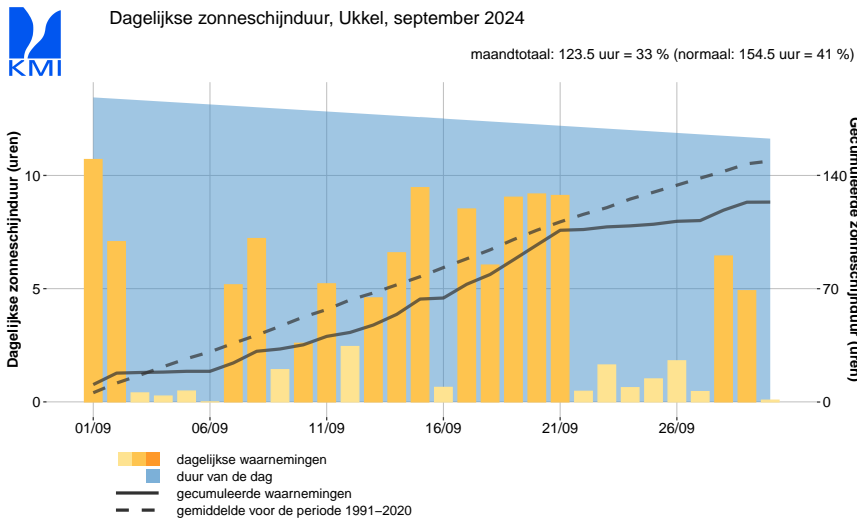

Fig. 4

Vergelijking met de maandwaarden sinds 1991

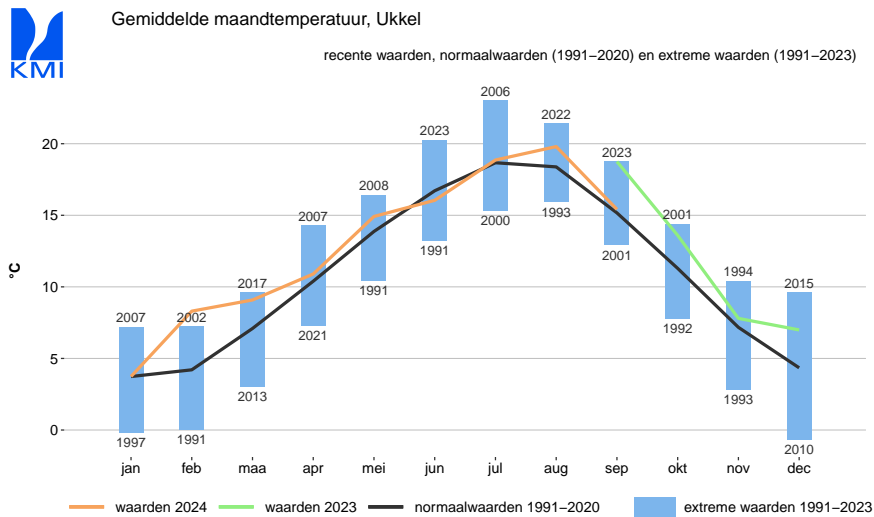

Fig. 5

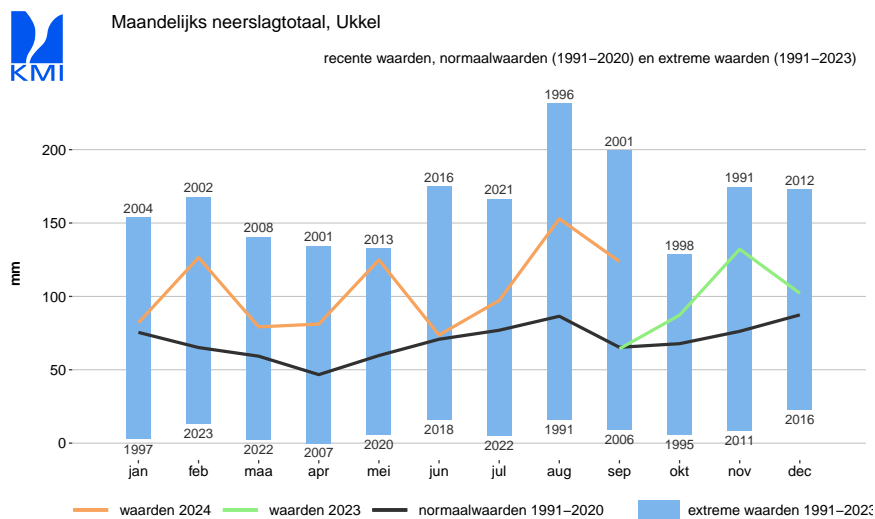

Fig. 6

Neerslagdagen per maand, Ukkel

recente waarden, normaalwaarden (1991-2020) en extreme waarden (1991-2023)

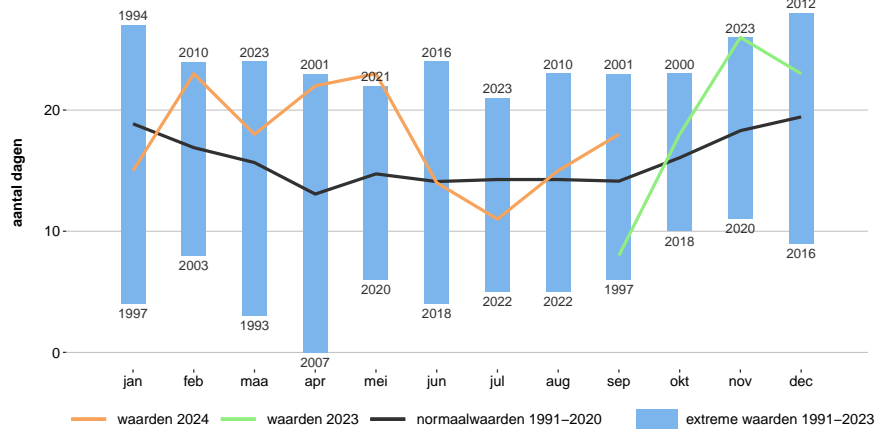

Fig. 7

Maandelijkse zonneshijnduur, Ukkel

recente waarden, normaalwaarden (1991-2020) en extreme waarden (1991-2023)

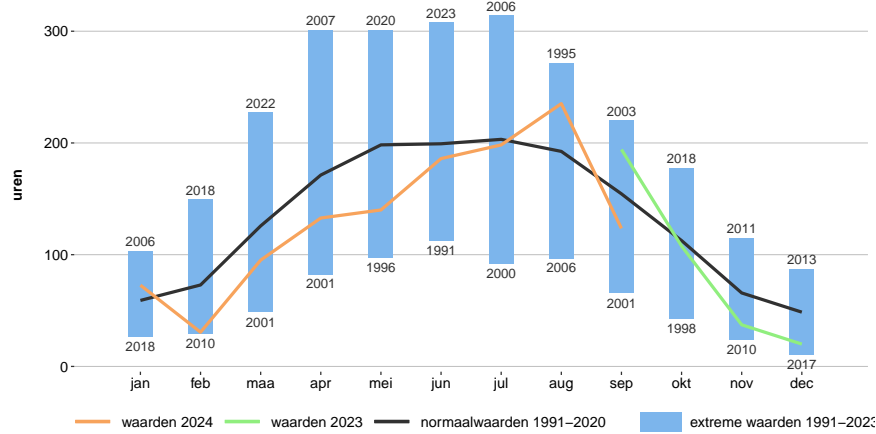

Fig. 8

Neerslag, temperatuur en zonneshijnduur te Ukkel, september

gegevens van 1991 tot 2024

De grootte van de bolletjes is evenredig in verhouding tot deze van de normale zonneshijnduur 1991-2020

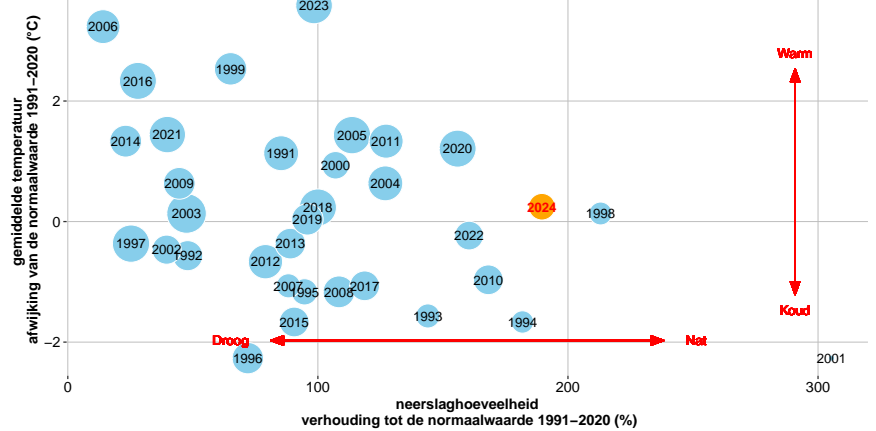
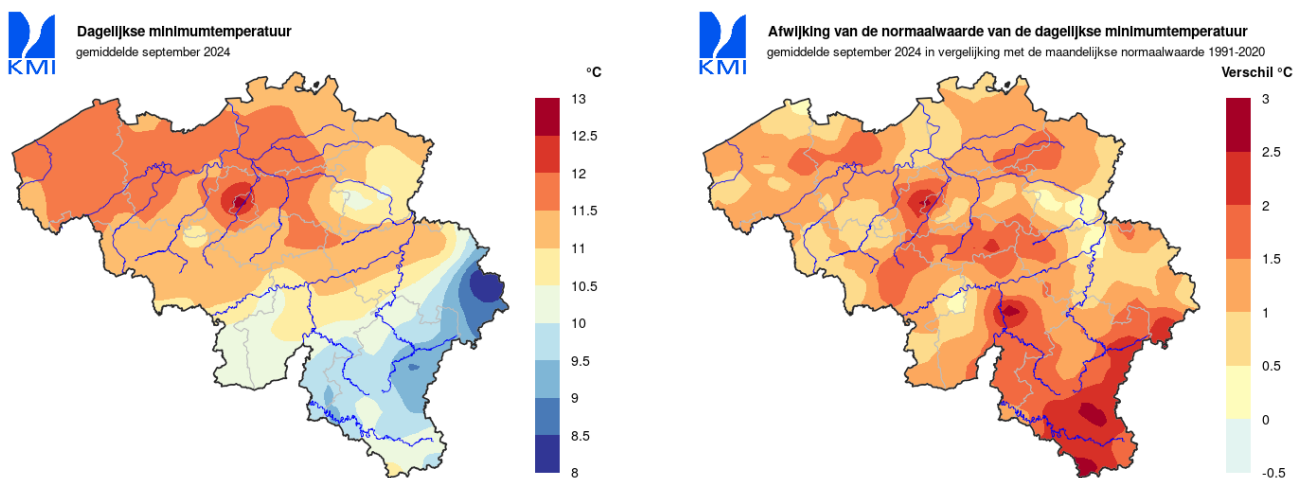
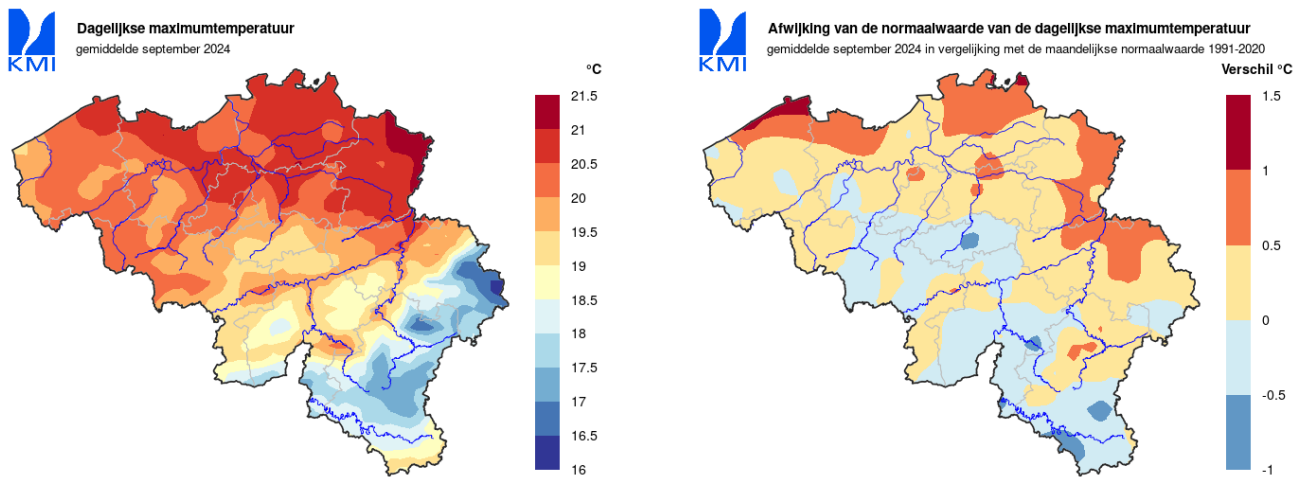
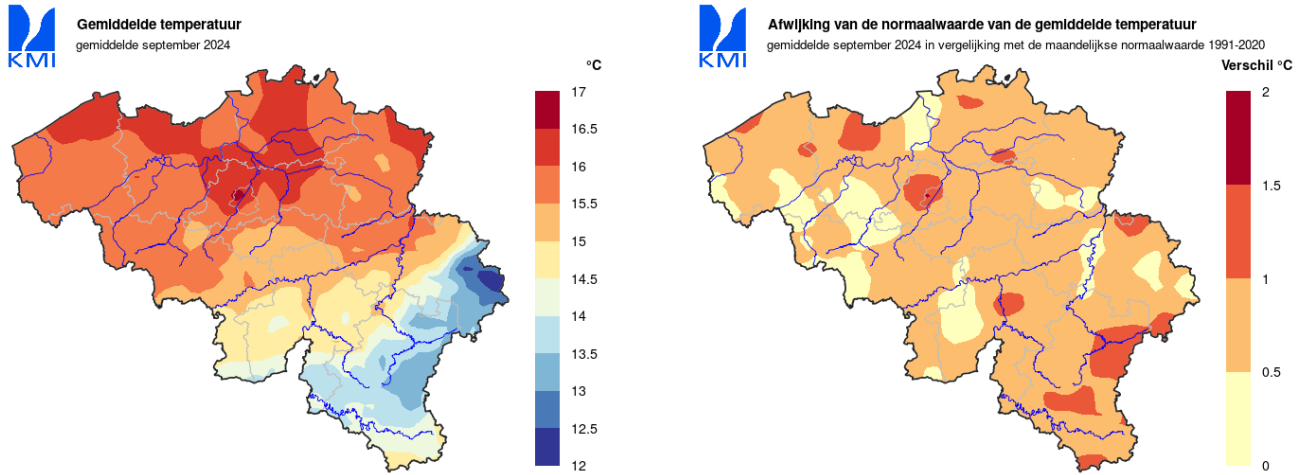

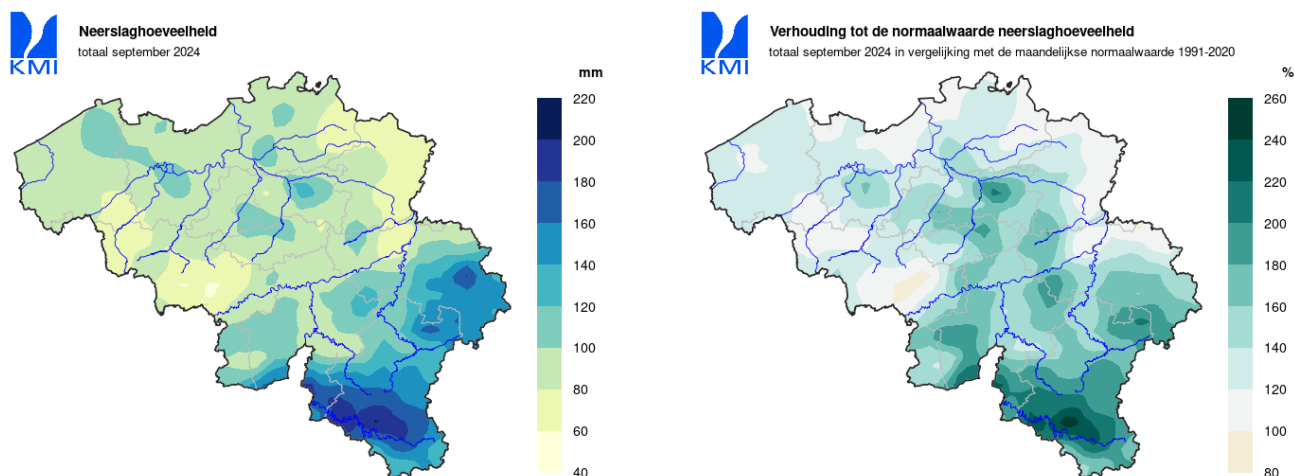
Fig. 9

3. Klimatologisch overzicht voor België, september 2024

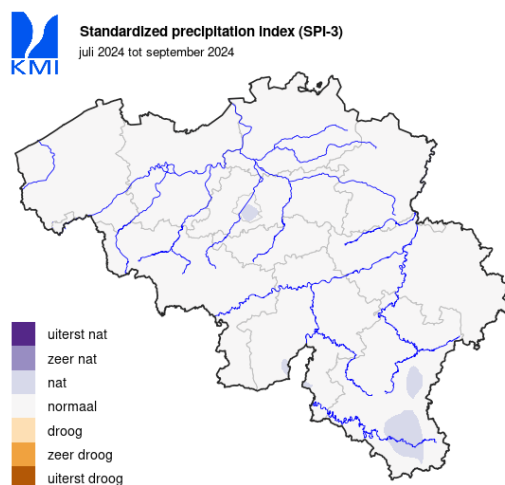
Geografische verdeling van de temperaturen

Geografische verdeling van de neerslag

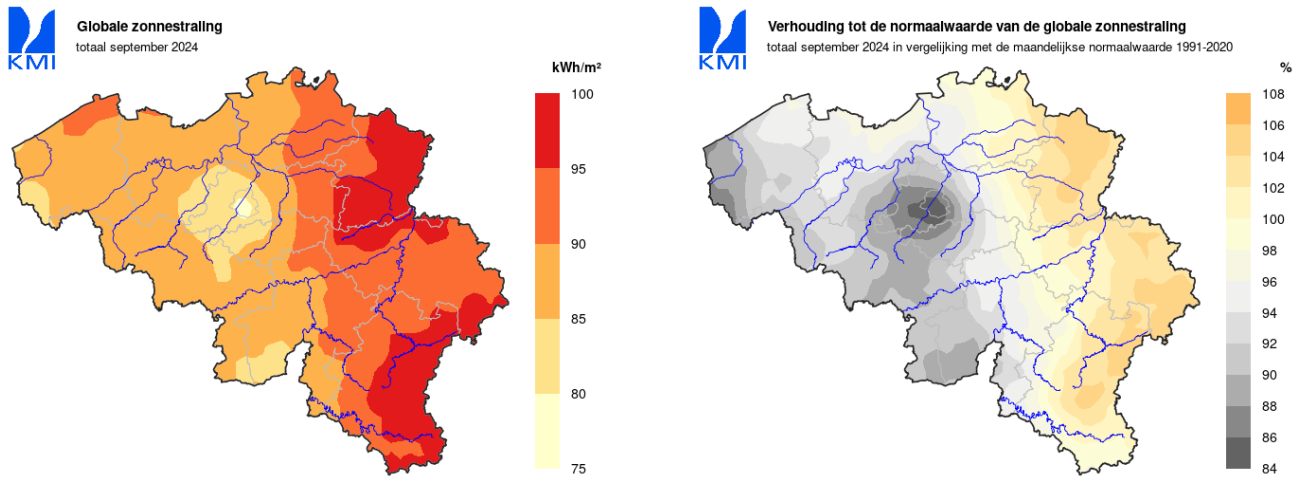

Geografische verdeling van de droogte-index

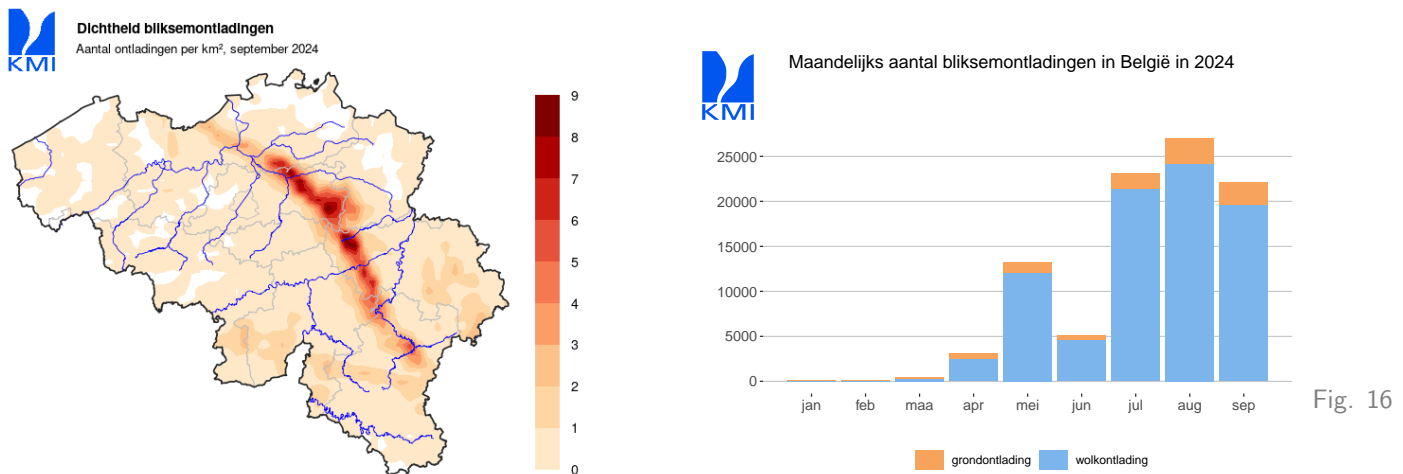

De *genormaliseerde neerslagindex (SPI)* laat toe om perioden van droogte te karakteriseren op basis van observaties van neerslag. De index vergelijkt op een gestandaardiseerde manier de neerslag voor een duur van 3 maanden (SPI-3) met een referentieperiode (1991–2020). De klassen “droog/nat”, “zeer droog/nat” en “uiterst droog/nat” komen overeen met herhalingsperioden van respectievelijk 10 tot 30 jaar, 30 tot 50 jaar en meer dan 50 jaar.

Geografische verdeling van de zonnestraling

Geografische spreiding van de bliksemontladingen

Deze cijfers zijn gebaseerd op gegevens verzameld door het bliksemdetectiesysteem van het KMI. Dit systeem observeert in realtime de totale elektrische activiteit boven België. Het bestaat uit een netwerk van sensoren die de elektromagnetische straling van blikseminslagen opvangen. Door de gegevens van elke sensor te combineren, kunnen blikseminslagen op de grond en ontladingen in de wolken worden gelokaliseerd. De bovenstaande statistieken omvatten beide soorten ontladingen.

Deze voorlopige kaarten worden automatisch aangemaakt op basis van de beschikbare gegevens op 1 oktober 2024. Indien u de kaarten in een hogere resolutie wenst, gelieve ons te contacteren via info@meteo.be.

Disclaimer

De rechten van intellectuele eigendom met betrekking tot de gegevens in tabellen, teksten en grafieken komen uitsluitend toe aan het KMI. De publicatie van deze gegevens op de website van het KMI strekt niet tot gehele of gedeeltelijke overdracht van deze rechten. De Gebruiker van de gegevens verbindt er zich toe om, in elke publicatie waarin gebruik gemaakt wordt van de gegevens, het KMI als

bron van deze gegevens te vermelden. Het is in geen geval toegestaan om op basis van de gegevens in tabellen, teksten en grafieken meteorologische of klimatologische diensten te verstrekken. Het KMI zal in geen geval aansprakelijk gesteld kunnen worden voor de eventuele schade die uit het gebruik van de gegevens zou kunnen voortvloeien. In geval van een geschil betreffende de interpretatie of de uitvoering van deze algemene voorwaarden, zullen het KMI en de Gebruiker trachten het geschil zo spoedig mogelijk in der minne te regelen. Zo niet, dan zijn de rechtbanken van het arrondissement Brussel bevoegd.

Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), 2024